

पुनश्चासौ जनं प्राप्य राजवत्स्थानं संशयः । तस्मात् प्राप्यैव पृथिवीं दद्यात् विप्राय पार्थिवः ।

नाभूमिपतिना भूमिरधिष्ठेया कथञ्चन । न चापात्रेण वा ग्राह्या दत्तदानेन वाचरेत् ।

ये चान्ये भूमिमिच्छेयुः कथुरेव न संशयः । यः साधोर्भूमिमादत्ते न भूमिं विन्दते तु सः ।

भूमिं दत्त्वा तु साधुभ्यो विन्दते भूमिमुत्तमां । प्रेत्य चेह च धर्मात्मा सम्प्राप्नोति महद्यशः ।

यस्य विप्रास्तु शंसन्ति साधोर्भूमिं सदैव हि । न तस्य शत्रवो राजन् प्रशंसन्ति वसुन्धरां ।

यत् किञ्चित् पुरुषः पापं कुरुते वृत्तिकर्षितः । अपि गोचर्ममात्रेण भूमिदानेन पूयते ।

येऽपि सङ्कीर्णकर्माणां राजानो रौद्रकर्षिणः । तेभ्यः पवित्रमाख्येयं भूमिदानमनुत्तमं ।

अल्पान्तरमिदं शश्वत् पुराणा मेनिरे जनाः । यो यजेताश्वमेधेन दद्यादा साधवे महीं ।

अपि चेत् सुकृतं कृत्वा शङ्केरन्नापि पण्डिताः । अशक्यमेकमेवैतद्भूमिदानमनुत्तमं ।

सुवर्णं रजतं वस्त्रं मणिमुक्ता वस्त्रानि च । सर्वमेतन्महाप्राज्ञो ददाति वसुधां ददत् ।

तपो यज्ञः श्रुतं शीलमलोभः सत्यसन्धता । गुरुदैवतपूजा च एता वर्तन्ति भूमिदं ।

भर्तुर्निःश्रेयसे युक्तास्त्यक्तात्मानो रणे हताः । ब्रह्मलोकगताः सिद्धा नातिक्रामन्ति भूमिदं ।

यथा स्वपुत्रं जननी क्षीरेण भरते सदा । अनुगृह्णाति दातारं तथा सर्वैरसैर्मही ।

मृत्युर्वै किङ्करो दण्डस्तमो वक्त्रिः सुदारुणः । घोराश्च दारुणाः पाशा नोपसर्पन्ति भूमिदं ।

पितृंश्च पितृलोकस्थान् देवल्लोकाश्च देवताः । सन्तर्पयति शान्तात्मा यो ददाति वसुन्धरां ।

कृशाय म्रियमाणाय वृत्तिग्लानाय सोदते । भूमिं वृत्तिकरीं दत्त्वा सत्री भवति मानवः ।

यथा धावति गौर्वत्सं खवन्ती वत्सला पयः । एवमेव महाभाग भूमिर्भवति भूमिदं ।

फालकृष्टां महीं दत्त्वा सवीजां सफलामपि । उदीर्णं वापि शरणं तथा भवति कामदः ।

ब्राह्मणं वृत्तसम्पन्नमाहिताग्निं शुचिव्रतं । नरः प्रतिग्राह्य महीं न याति परमापदं ।

यथा चन्द्रमसो वृद्धिरहन्यहनि जायते । तथा भूमिकृतं दानं शस्ये शस्ये विवर्द्धते ।

अत्र गाथा भूमिगीताः कौर्त्तयन्ति पुराविदः । याः श्रुत्वा जामदग्न्येन दत्ता भूः काश्यपाय वै ।

मामेवादत्त मां दत्त मां दत्त्वा मामवाप्स्यथ । अस्मिन्लोके परे चैव तद्दत्तं जायते पुनः ।

य इमां व्याहृतिं वेद ब्राह्मणो वेदसंमितां । आद्वयं क्रियमाणस्य ब्रह्मभूयं स गच्छति ।

कृत्यानामधिग्लानानामरिष्टशमनं महत् । प्रायश्चित्तं महीं दत्त्वा पुनात्युभयतो दश ।

पुनाति य इदं वेद वेदवादं तथैव च । प्रकृतिः सर्वभूतानां भूमिर्वैश्यानरो मता ।

अभिषिच्यैव नृपतिं श्रावयेदिममागमं । यथा श्रुत्वा महीं दद्यान्नादद्यात् साधुतश्च तां ।

योऽयं कृत्स्ना ब्राह्मणैर्यथा राजार्थश्चाप्यसंशयः । राजा हि धर्मकुशलः प्रथमं भूतिलक्षणं ।

अथ येषामधर्मज्ञो राजा भवति नास्तिकः । न ते सुखं प्रबुध्यन्ति न सुखं प्राप्नुवन्ति च ।

सदा भवन्ति चेदिग्रास्तस्य दुश्चरितैर्नराः । योगक्षेमा हि बहवो राष्ट्रं नास्याविशन्ति तत् ।

अथ येषां पुनः प्राज्ञो राजा भवति धार्मिकः । सुखं ते प्रतिबुध्यन्ते सुसुखं प्रखपन्ति च ।